SPISY ADOLFA HEYDUKA

XXIII.

LOTYŠSKÉ MOTIVY

PG
5038
H48
1900
SV. 23

Purchased for the

LIBRARY *of the*

UNIVERSITY OF TORONTO

from the

KATHLEEN MADILL BEQUEST

SPISY

ADOLFA HEYDUKA

XXIII.

LOTYŠSKÉ MOTIVY.

NÁKLADEM J. OTTY V PRAZE.

1901.

ADOLF HEYDUK:

LOTYŠSKÉ MOTIVY.

1898—1899

NÁKLADEM J. OTTY V PRAZE.

1901.

VEŠKERÁ PRÁVA VYHRAZENA.

PG
5038
H48
1900
sv.23

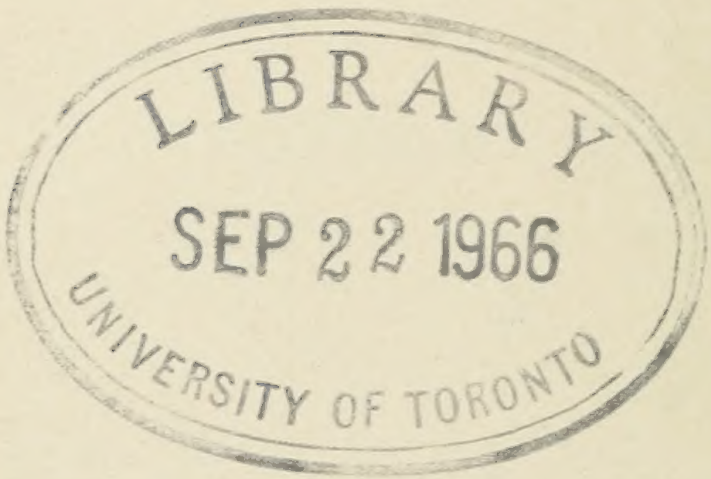

1126706

Tiskem České grafické společnosti »Unie« v Praze.

VYSOCE CTIENÉ A SPANILOMYSLNÉ

PANÍ

ZDENCE HLAVKOVÉ,

Z ÚCTY A ODDANOSTI UPŘÍMNÉ

VĚNUJE

A. H.

Průvodem.

Z dvouřádkových a čtyřřádkových, napořád nerýmovaných popěvků lotyšských, jichž pastor Ulmann as 500 sebral a novější badatelé Baron a Wissendorff ve svém velikém díle »Chansons nationales lataviennes«, »Latvju Dainas« s varianty přes 153.100 udávají, uvil jsem vlastní kytici drobných zpěvů v duchu poesie lidové pro ty, jimž prosté kvítí luční druhdy stejně je milo jako divotvárné orchideje tropických hvozdů. Tyto vábí nás svou zvláštní tvárností a pestrostí, ony pak svou tajemnou vůní. —

A. H.

I.

PÍSEŇ A PŘÍRODA.

Oživlé písně.

Co se to jen v mladém boučí děje?
zpívá to tam, chvěje se a směje;
jak stříbrné zvonečky to zvoní,
a to boučí všecko hlavu kloní.

Ach, to jen mé písně prostých zvuků
do vršku se skryly mladých buku;
kolíbe-li vršky větřík ručí,
všecky ty mé písně rázem zvučí.

Písně.

Vypravuj mi, pověz, švarné děvče moje,
kde jsi v srdce chytlo zlatých písní roje,
roje zlatých písní, jež kam křídla skloní,
tam ze slunných očí rázem slzy sroní.

Vypravuj mi, pověz, moje duše zlatá,
proč, kam roj ten letí, proč, kam roj ten chvátá,
jak pod vzdechem vánků rudá vrbka v lese
rozželené srdce chvěje se a třese?

Já jich nechytala, v hruď ty včely v letu
padly mi jak rosa do kalicha květu,
jak do květu rosa, v které západ hoří,
západ lásky, z ňader lastury jež tvoří.

Já jich nechytala; v stínu plané hruše,
v širém poli rostly z bolesti mé duše,
rostly jako perly v řeky horském ronu,
já jen řadila je na hedvábí tónu.

Rostly z chorých ňader, rostly v širém poli;
drobné perly zpívám, srdce mě však bolí,
a když nejvíc bolí, nejvíc se to blýská,
div, že nezatone v perlách naše víska. —

Unylá.

Zpívala jsem vesele a ráda,
hynu, strádám, vím, že umru mláda,
červánky, jež na líci mi hrají,
růže jsou, jež navždy odkvétají,
a mé oči, jež vám síňku zlatí,
mušky jen, jichž lesk se přes noc ztratí.

Až mě drahá máti z vůle boží
s vínkem bílých růží v rakev vloží,
vyneste mě z domu bez žaloby:
za zpěvu mě neste mezi hroby,
pak má duše zpěvně v nebe vzletí
jako ptáče k slunci z temna snětí.

Vděčná zpěvačka.

Proč vám asi podivným je zjevem,
při práci že veselím se zpěvem?
Matička, když v kolébce jsem byla,
slavíka mi k hlavám pověsila.

Ten mě pojil ze svých zpěvu zřídla,
slunná ze zvuků dal duši křídla,
teď se vděčné srdce k němu hlásí;
proto je to nejspíš, proto asi.

Střídání.

Nad černými hvozdy již se šeří,
sněhy sešly, bystřiny se peří,
první pučky na vrbách se stkvějí,
drozdi vrátili se, drozdi pějí.

Pějte, veselte se, drozdí děti,
než zavítá jará doba setí,
sic jak zrno v zemi zklíčí všude,
jíž vám slavík odzpěvovat bude.

Však i ti hned zmlknou opeřenci,
až se v polích zjeví snědí ženci,
a děvčatům chlapci v slunné hati
za výskotu budou nadbíhati.

Jarní orba.

Mladý den se směje, pták mu zpívá,
jabloň v poli blaze hlavou kývá,
vánek do zkvetlých jí ňader duje,
trhá květ a zas ho rozhazuje.

Do brázd oráčovi květ se snáší,
zlatý pyl mu na hlavu se práší,
perly rosy zdobí hřívu koní,
pluh si výská, hlína chlebem voní.

Rychlá jízda.

Mladé jaro pyšně sobě vede,
pro květnatou pohodu si jede,
o tisíci bujných bílých koní
vuz blankytný siným mořem honí.

Slunce s jarem stejnou koná cestu;
skvostné dary nese pro nevěstu,
a co z pokladů těch drahých ztratí,
tím si vlny hřebeny své zlatí.

Lípa.

Stojí v poli lípa věkovitá,
mnohým rojům včel již bydlo skytá.
milion má listů, tisíc snětí;
o ní řekla včela hbitší všech
krotším družkám popadajíc dech:
„Za tři dni ji nelze obletěti.

Slunce činilo to, věčně mladé,
jež sto let jí vláhu v srdce klade
a vždy více, každým jara sletem
tak, že lípa za nedlouhý čas
bude vůkol lidem na úžas,
nám pak zeleným a vonným světem.

Lidé strom ten osamělý v hati
rádi mají, ač jich nebohatí,
my však k práci rod svůj k němu vedem;
proč ho šetří? mníte k vůli nám?
K vůli sobě, to vám povídám;
praviliť to spiti naším medem . . .“

Jitro.

Za snivými vrchy, nad lesy a mlází
z rudých komnat tiše mladé jitro vzchází,
tajemně se krade skrze chvoj i proutí,
toužíc nerušeně ptáky vyslechnouti.

Pěkné jsou to písně libozvučných hlasu,
nadšením se slunce vznáší do úžasu,
rozjásáno zpěvem v hýření se dává,
lesy kol i ptáky zlatem zasypává.

Soumrak, posel noci, jenž jí hvězdy nosí,
roztoužen též ptáky o písničku prosí,
ale jemu zpívat, těm se neuráčí;
soumrak rosou pláče, kudy teskliv kráčí.

Bohaté slunce.

Za soumraku slunce nebem spělo:
v zlaté loďce v mořskou lázeň jelo,
v zlaté loďce za rána se vrátí
a přec loďky vždy nechává státi.

Což mu o ty! Je tak přebohato,
že kam kročí, všecko mění v zlato;
jeho loďmistr mu do zásoby
co den dvojí loďku z něho robí. —

Nevěrný milý.

Obléklo sluněčko suknici zlatou,
vyběhlo na stráně za naší chatou.

Vyběhlo vysoko na chtivé zvědy,
proč že mu utíká měsíček bledý?

Plakalo veliké krůpěje krve,
proč že ho rád nemá, jako měl prve? —

Hle, kudy kráčelo sluníčko rudé,
červené jahody vzrůstají všude.

Kudy však měsíček do dálky spěchal,
úbělné sasanky na stráni nechal.

Zoře.

Od východní hory k jižní hoře
jezdí dcera slunce, zlatá zoře,
jezdí tiše, ale velkým chvatem
na koníčku v zauzdění zlatém.

Všecka pole objíždí kol vísky,
ale koník malý je a nízký,
nízký tak, že zoři při tom chvatu
denně zvlhne kraj zelených šatů.

Tajemná však ona vláha denní
na suknici v perly se jí změní,
jež si modré do truhlice schová,
z rána pak se v perlách rousá znova. —

Ochránkyně.

Chodí lesem krásná paní
z večera i za svítání,
chodí v jeho položeře,
chrání stromy, chrání keře;
všecky jsou té paní milí;
schne-li některý z nich, kvílí,
mře-li vedrem, hyne v chladu;
všecky chrání v tom svém sadu, —
snad mě, děvče ze vsi chudé,
též jak matka chránit bude.

Keřů máti, hvozdů máti,
rač mé práci zdaru dáti,
pomáhej mi pásti stáda;
odměním se za to ráda.
Svou až budu svatbu slavit,
chci ti hojně věnců navit,
šat dám lípě z květné vlny,
dubu hedbáv záře plný,
břízkám úbor běločistý
a démantů plné listy.

Zamilovaný.

Krásné slunce k moři běží,
přeskakuje oblak mnohý;
rudé slunce v siném moři
růžové chce svěžit nohy.

A jak běží, chvátá, pádí,
znaveno jak u vod klesá,
zardělo se, zruměnilo
líce mladistvého lesa.

Víte-li, proč v líce lesu
tolik purpuru se slilo?
Zlatou řízu s růžných nohou
sluněčko mu odhalilo.

Vysoko ji odhalilo,
až lesíku hlava hoří;
červená se, teskní, vzdychá,
a pln touhy hledí k moři.

Domluva břízy.

Nařezalo děvče v době mízy
snítky jako brčál z bílé břízy,
ale bříza dívce hovořila:
„Neřež proutků, panenko má milá,
toť na hodné děvče příliš kruté,
neřež aspoň všecky, jen ty žluté,
jen ty žluté, diblíku můj smavý,
aby cigánky své černé hlavy
hebkým vínkem, jejž si ruče svily,
k tanci při měsíčku ozdobily.

Tobě netřeba jich ani trocha,
ty máš růže od milého hocha,
ty máš charpy, máky, kytky klasů
do vrkočů zlatoplavých vlasů;
ty máš svlačec na vinutém stonku,
hojnost kopretiny, hojnost zvonků,
krásných zvonků, jež se zdobně kloní,
z úst jež voní, z hrdla švarně zvoní;
přej ty proutky ve věnečku prostém
našich lesů věčně plachým hostem.

Každému, co mu patří.

Plné růže v sadě a mák v poli rudý
pro děvčata jenom rostou vukol všudy;
pro hochy, již po krčmách se hostí,
blatouchův a hluchavek je dosti.

Hospodské kdo vymetá jen kouty,
neměj rozmarýny ani routy;
komu dýmka víc než kvítí voní,
pro toho slz dívka neuroní.

II.

LÁSKA A ŽIVOT.

Parádnice.

Matičko má, slunéčko mých světů,
zdobte si mne, pokavad jsem v květu,
zdobte si mne, pokavad jsem mladá;
nepomáhať v stáří šatná vnada.

Či jste viděla, mé srdce zlaté,
aby jabloň kvetla po dvakráte,
po dvakráte bílým, vonným květem,
než se jaro setká s žárným letem!

A když mráz již do srdce ji pálí,
tu se věru květem neobalí...
Nuž, matičko, slunéčko mých světů,
zdobte si mne, pokud ještě kvetu!

Kouzla panenství.

Na letnice, při zpívání zvonů,
záhy z jitra šla jsem do průhonu,
na srdčitých lupenech kde nosí
mladá lípa diamanty rosy.

Já té lípy rosou líčka myla,
vínek s hlavy na ni zavěsila;
do vrkočů vlasy jsem si pletla,
a ta mladá lípa v slunci kvetla.

Zapletla jsem; zpět svůj vínek vzala,
na hlavu zas zdobou jsem ho dala,
a ta lípa nad ostatní sličně
po tři roky kvetla ustavičně.

Čarovná jabloň.

Jako zasypanou
zřím tě v bílém sněhu,
ale sníh to není,
to jen samou něhu,
samou bílou krásu
Bůh na tebe metá;
s nebes slunné záře
jas na tebe slétá.

Kveteš jako třešně,
větvice jež shýbá,
jak stolistá růže,
když ji něha líbá;
kveteš krásy květem
v jara sladké tuše,
jabloň rozvoněná
v zahradě mé duše.

Skrytě chovaní.

Hle, jaký to jonak mladý, švarný!
Líce osmahlá jsou, zrak je žárný,
nikdy jsem ho neviděla tady!...
Kde jsi vzrostl, pověz, hochu mladý?

Ve skalnaté vyrostl jsem hoře,
vodou obklopené: na dně moře
v prostřed husté spleti dlouhé řasy...
A kde ty jsi, děvče, rostlo asi?
že jsem tě, můj vonný květe mladý,
také nikdy dříve nezřel tady?

Já vyrostla v radost staré matce,
za vesnickým domkem na zahrádce,
javorových snětí v pološeří
bílým květem na růžovém keři.

Ptáče v srdci.

Děvče, děvče, smavá zlatovlásko,
popěvku mých nejzpěvnější zkazko,
ptačátko, jež v myšlenkách mi hvízdá,
neuleť mi, probůh, z ňader hnízda!

Litáš, těkáš plna nepokoje,
linduško má smavá, ptáče moje,
peruť tvoje stále v hruď mi buší,
což ti není volno v mojí duši?

Neuleť mi přes života srázy,
sice zvadne srdce mého mlází
a kmen mého žití v náhlé vzpouře
vyvrátí a zkácí žalu bouře.

Opatrný bratr.

Zříce chlapci, jak má sestra vzrůstá
lící jako z broskví, z jahod ústa,
rty své udivením otevřeli,
snad že ji hned láskou sníst chtěli.

Já však jako k plné květů sněti
dal jsem jim jen mírně přivoněti,
aby svými všetečnými nosy
nesetřásli křišťálné s ní rosy. —

———

Babiččin dárek.

Ze vsi lesem do blízkého města
prostá, chudá, neštědrá je cesta;
co vnoučatům dát mám pro potěchu?
lísky nekvetly, jsou bez ořechu,
malin ani jahod v lese není...
nevím věru, co jim k potěšení.
Po hubičce dětem nepostačí,
všecko se to na kapsář jen tlačí...
No, snad něco v staré hlavě zlovím,
z čeho novou pohádku jim povím.

Babiččiny sny.

Divá Meluzina cuchá stromú kštice,
do dveří nám skučí, tluče v okenice,
pospěš, vystřídej ji, hodný jižní vánku;
babička si hoví v odpoledním spánku.

Až jí zlatí snové čelo přiozdobí,
hedbávně je utká, pohádky nám zrobí,
se živůtkem bílým, se sukénkou rudou
usmívat se, vonět do duše nám budou.

Novověké milování.

Děvčátko plakalo,
chlapeček taky,
oběma slzami
zarudly zraky,
z těch drobných slziček
jsou už dva proudy,
popatřte, pohleďte
na malé bloudy!

Proč pak as plakali
se steskem v líci
děvčátko s chlapečkem?
Nuže, chci říci:
Výbava děvčátka
nebyla šita,
hoškova úroda
nebyla skryta,

Proto se trápili,
plakali, bledli,
proto tak přesmutně
hrozně si vedli;
proto už nechtěli
do školy jíti,
chtěloť se děvčátko
s chlapečkem vzíti.

Bílé růže, rudý mák.

Na pahrbku růže bílé,
za pahrbkem rudý mák,
přijede-li ženich k milé,
ukryju se v rudý mák,
ruměncovou tvář té chvile
pod krvavý schovám mák.

Bude-li mě hledat v poli,
zachvěje se rudý mák,
matička-li k sňatku svolí,
vyrvu z půdy rudý mák,
ozdobím jím k hodu stoly,
rudým líčkem hocha pak.

Vzlétnu s ním, jak s ptákem pták.

Mládenec a vdovec.

Ověnčím si hlavu kvítím,
osladím si zpěvem ústa;
v mladém srdci jaro cítím,
samý vonný květ tam vzrůstá;
palouček to nepožatý,
samý zvonek, každý jiný;
půjdu hledat proutek zlatý,
proutek lásky do březiny.

Nenajdu-li proutku břízy,
proutku olše nechci přeci;
nepřijde-li jonák ryzí,
nedbám vdovce shrblých plecí;
ohladí-li jonák tělo,
jak když motýl kvítím lítá,
z vdovčí ruky strach by mělo:
od slz ženy dlaň je zrytá.

Včela poselkyně.

Přiletěla ke mně zlatá včela,
lítala mi stále kolem čela,
lítla za mnou z předsíně až v síňku,
vždy kol mého panenského vínku.
Když jsem zahnala ji, přišla znova,
byla poselkyně včelařova,
s lesklých křídel síťkou nataženou,
abych jeho synu byla ženou.

My však spolu přec se nepovedem,
nechať by mě krmil samým medem,
samým medem, samou kaší sladkou;
myslivci jsem řekla za zahrádkou,
s ním že půjdu konec světa třeba,
nechať by měl jenom suchý chleba,
jen když rty má jak květ máku v plání
a dvě teplé paže k objímání.

Něco za něco.

Pletla jsem si rukavice
z bílé vlny v jarní době,
nit jen zlatá — lesku více —
scházela mi ještě k zdobě.

A tu přišel jonák milý,
nejšvarnější vůkol z chasy,
přišel milý v pravou chvíli
s plavými jak zlato vlasy.

Kadeře jsem pohladila,
pramen zlatý z nich si vzala;
z jeho rtů jsem oheň pila,
duši svoji v jeho dala.

Lapený.

Ve tvých vlasech, pavučině zlaté,
jako muška mřel jsem tisíckráte;
jako muška, jež vždy víc se vpřádá,
až bezvolně volnosti své strádá.

Ulituj se, klenote můj smavý,
šetři duše mojí, šetři hlavy,
sic bych nešťasten byl vrchovatě,
kdy bych ani myslit nemoh' na tě.

Krušinka.

Na břehu říčky
krušinka vzrostla,
krušinka švarná,
ani ne vysoká
ani ne nízká;
urostlá, pěkná.

Rád jsem ji pěstil,
zaléval pilně
okopav půdu.

Čím víc jsem pěstil,
tím více rostla,
tím více husté
snítky se zmohly.

Čím více bylo
zbujelých snítek,
tím více listů
zelených měla;
čím více listů,
tím více květů,
bohatých květů,
bělostných květů;
a čím víc květů
bohatých bílých,
tím více bobul;
tím více plodů
černých a trpkých.

Vzpomínám stále
krušiny švarné;
vzpomínám vzrůstu,
vzpomínám květu,
hojného květu,
bílého květu;
a z toho květu
černého plodu,
hojného plodu
trpkého plodu.

Vzpomínám při všem
tebe má milá,
snad že jsi dříve
krušinkou byla!

Na cestě za milou.

Neleň, koni, neleň dlouhou cestou,
neotálej, jedem za nevěstou,
vypni prsa, řehtej v ručím skoku,
nekloň hlavy, nepočítej kroků,
sice zrní, jež teď štědře skytám,
skrovně na dlani ti odpočítám,
a má nevěsta pak místo džberu
z ručky jen ti pít dá, na mou věru,
z malé ručky jak z poupěte rosy,
nač má více mít', kdo líně nosí.

Důstojný výstroj.

Slunéčkem jsi mého žití,
přijel jsem si pro tě ruče,
neotálej; podkovami
netrpěliv koník tluče.

Jaké opratě máš, milý?
Ze stříbra jsou pěkně tkány,
jiných věru nevytrpí
kůň můj zlatem okovaný!

V zlatě koník? A což kočár?
Všecek zlatý, jen se svítí,
nemohu přec v prosté korbě
vézti slunko svého žití!

Svarná vdova.

Nezžehl kdos ohně na úbočí?
nejsou plameny to, keře žárné?
Ne, to plápolají chlapců oči,
že viděli krásu dívky švarné.

Není děvče, ale mladá vdova,
sněžnou tvář má, ústa malinová,
kdo ji spatřil, rázem jí se koří;
její oči jsou to, jež tak hoří!

Komu ona rty své na rty vtiskne,
tomu srdce jak pták z jara výskne,
jak pták z jara, jenž se v blankyt zvedá
a sněť plnokvětou k hnízdu hledá.

Opozděný.

Proč pak dřív jsi domů nepřijechal,
bratře, mluv!... A kde jsi čapku nechal?
Věz, sestřičko, to nás chlapcu zvykem:
u krčmáře na džbánu je víkem.

Odbytý.

Hleď tu štíhlou břízu plnou listí!
Můžeš zlaté lupeny ty sčísti?
Nemůžeš; vždy některé se kryjí,
nemůžeš; než kdyby podsekli ji,
nemůžeš!... Leč zkus to, milý hochu,
nesčítáš-li, počkáš ještě trochu,
sčítáš-li však, můžeš, hochu zlatý,
hned jak ženich vejít do mé chaty.

Žal pro milého.

Na podrytém břehu řeky stála,
bílé ruce lomila a lkala:
„Zlé jsou lásky, zlé života svody!
Mám-liž skočit do té divé vody
a své navždy ukončiti žaly?
vždyť milého na vojnu mi vzali.

Tam, kde kalná vlna na břeh skáče,
po prameni čistém labuť pláče,
a mně také tvář se rosí bledá;
bílý zdroj své lásky duše hledá,
touží v hrobě ukončit své žaly,
vždyť mně přeubohé duši vzali.“

Domluva z hrobu.

Zoufalce kde hrobník klade,
bloudí z rána dévče mladé,
a kde plotu zeď se zvedá,
nezdobený růvek hledá.
Našla ho a na drn klekla,
v bledé líce slza tekla,
a ret siný vzdechl sobě:
„Ach, jak ráda šla bych k tobě!“

Z hrobu šeptal milý milé:
„Nech té touhy, nech té píle,
u mne, drahá, slunka není,
jiné hledej potěšení;
moje síňka tak je těsna,
s paprskem že skrovným Vesna,
jež, co kolem, všecko zlatí,
nemůž' v ní se ukázati.

Tma a chlad mě tady váže;
ach, jak rád bych zvedl paže
a v té svojí smutné muce
k prosbě spjal své zvadlé ruce,
bys při zpěvu lesních ptáků
dala mi sem kytku máku,
a než zima hrob můj zkosí,
trávě na něm krůpěj rosy!“

Opatrný bratr.

Viděli jste růžový keř mladý
sousedovi zírat do zahrady,
ruce vztahovat tam — květné proutí —
jakoby chtěl kohos obejmouti?

Myslím, že chce znamení vám dáti,
že je čas již zkvetlou dcerku vdáti,
než ten švarný vínek, v němž teď chodí,
sousedovi vrátky na klín hodí...

Rákos a leknín.

Štíhlý rákos, růže bílá
na rybníku mlýna blíže;
růže ty's, má sestro milá,
rákos hoch jest, jehož síla
útulně tě k srdci víže.

Slyš ho, růže leknínová
na rybníku blíže mlýna,
víc-li kdos rád mít tě může?
Přiviň se mu k srdi úže,
jeho jsi a žádná jiná.

Jistý chléb.

Jedinou mám dceru, stará máti,
nevím věru za koho ji vdáti,
tomu-li, kdo zlaté skvosty robí,
či kdo kvítím prostý širák zdobí,
když žní doba zlatým klasem kývá
a skřivánek nad hlavou mu zpívá.

Nechť si u zlatníka žena hoví,
raději přece dám ji rolníkovi,
který setbu pěstí, pole oře,
dobře vždycky na jeho je dvoře;
zlatník marně chleba v městě hledá,
dřív-li k němu rolník zrní nedá.

Vyvolená.

Na práh mojí osamělé chaty
položil jsem proutek s břízy sťatý,
by mi řekl, koho ještě k žití
měl bych k sobě do světničky vzíti.

Přišlo děvče snědé, večer bylo,
rychlým skokem snítku přeskočilo;
snědé děvče, štíhlé, útlých boků,
všecko odbýt umí jako v skoku. —

Přišla dívka plavá z rána v taji,
a když snítku zřela, obešla ji;
sotva že ji slyšet bylo z venku,
tajně vloudila se do přístěnku. —

Taká, jež se tajně v síňku vloudí,
nezíská mé lásky, věru bloudí,
ta i ona stateček mi zmaří;
počkám do třetice, snad se zdaří!

Přišla za poledne zlatovláska,
oči samo slunce, samá láska;
zvedla snítku, všeho všudy dbalá,
zlatovláska mou se ženou stala.

Dobře opatřený.

Tmavá noc! Já jedu za nevěstou,
nebojím se, koník jiskří cestou ...
Proč bych bál se, proč bych hořekoval?
ryzím stříbrem jsem mu nohy koval.

Otluče-li stříbro o kamení,
přec o světlo ještě nouze není;
stejně bedliv pomněl jsem i na to;
hladím-li ho, jiskří z očí zlato!

Švarná nevěsta.

Před časem jsi přišel na ohledy;
nepospíchej, počkej, hochu snědý,
je vrch léta, v polibků tvých žáru
nevěsta by zvadla; počkej k jaru.
S jara vezmi, po níž srdce touží,
do krásy až všechen kraj se vhrouží,
a po dálném širošírém světu
bude plno úsměvu a květů.

S veškerou pak uvidíš ji vnadou:
útlou, štíhlou jako jedli mladou,
s vlasem jako břízky zlaté snětí,
s jemně růžovitou těla pletí,
temně rudých třešňovitých retu,
jak krušinku v máji, plnou květů,
s usmívavou jako slunce tváří,
dbej, bys neoslep' pak její září!

Třasolka.

Bystřinek dvou lučním na souvodí
zlatou nožkou třasolka se brodí;
pomoz jí, hleď, hochu, jak se bojí,
snad chce třasolka být ženkou tvojí.

Ej, mou ženkou kdyby chtěla býti,
v náruč bych ji spěchal utuliti,
v lůžko nes' bych z chladného ji zřídla —
by mi od brodění nenastydla.

Neblaze vypočítavý.

Za nevěstou jel jsem po průhoně,
jel jsem tiše, nekovalť jsem koně,
aby neslyšeli chlapci jiní
a mne nepředešli jízdou k tchyni.

Za to jiné čekalo mne hoře,
tchyně bydlí na ledové kože,
nemoh' vzhůru, z žádné vrchu strany,
k nevěstě můj koník nekovaný.

Všude omyl.

Že nebude pršet, tvrdila jsi...
hle ten liják! Bystřina je řekou;
že nebudeš plakat, pravila jsi,
a již slzy po líci ti tekou.

Že nebude bouřit, věštila jsi,
poslyš však to bouře běsné řvaní;
že nepřijde ženich, myslila jsi,
slyš, to koně jeho bujné ržání!

Nevěsta a žena.

Pyšni, nevěsto, se v květné vnadě,
jako jabloň v slunci na zahradě;
vždyť až ženich jako bouř k nám sletí,
všecku květnou krásu setřese ti.

Oloupí tě o tu zdobu ladnou,
vínku poupata ti s hlavy spadnou,
do všech stran je vítr rozevěje,
vozu ženichova do koleje.

Vzájemnost.

Ke slunéčku, před slunéčkem
štíhlé břízy kloní hlavy,
jak před matkou sličné dívky
ženichů se kloní davy, —
leč jak sasanka se dvoří
před jahodou v hustém keři,
nevěsta se dvoří hodná
druha svého před mateří.

Poklad po babičce.

Z domu musím, z domu v dobu rannou;
vyneste mou truhlu vykládanou,
truhlu vykládanou, vždyť ji znáte,
ten můj poklad po babičce zlaté.

Opatrně za kruhy ji neste,
tři poháry schovávám v ní, vězte,
tři poháry drahé, velké ceny...
všecky slzami jsou naplněny.

Do prvního vše jsem slzy dala,
když jsem z dítka v pannu vyrůstala;
do druhého na to slzy klesly,
když matičku zlatou v hrob mi nesli...

V třetí do půl hojná slza padla,
výbavu když do truhly jsem kladla,
však až z dálky nezřím rodné chaty,
budou všecky rázem vrchovaty.

Odjezd z domova.

Dala mě máť hochu za horami,
že nebude plakat slíbila mi,
leč sotva jsem k cestě obuv vzala,
ze všech první matka zaplakala.

Živůtek když spiala jsem si pestrý,
zaplakaly s matkou obě sestry,
a když hlavu ovila jsem šatem,
brat zaplakal starší s mladším bratem.

K milému když usedla jsem v sedlo,
tatíčkovi nejinak se vedlo,
a když klusali jsme po pruhoně,
zařehtali v stáji smutně koně.

Kouzelná moc.

Divoký byl mladý kůň můj milý,
zlaté ostruhy ho neskrotily,
ani bičík, ani hněvná výtka,
ani moje ocelová lýtka.

Ženka má však s řečí sladkozvukou
nosila mu oves v bílých rukou,
hlavu kladla na dlouhou mu hřívu,
a můj koník zkrotl ku podivu.

V cizině.

U domku je vrba kyprých snětí,
pod ní vyrostla jsem v kruhu dětí,
pod ní výskala jsem v hravém skoku,
pod ní slunce vzcházelo mi v oku.

Náhle mi však pod ní vzešly stíny,
když mě odváděli do ciziny,
do ciziny, jež mi rakví byla...
a mou vrbu bouře rozdrtila. —

Touha po domově.

Jako bludná labuť v lesa šeru
teskně volá, touží po jezeru,
tak i děvče v cizích lidí krovu
teskně volá, touží po domovu.

Po domovu, po březovém háji,
po sluněčku duše, srdce máji,
po zpěvánek křišťálových zřídlech,
po radosti červánkových křídlech.

Po veselých děvčat čilém kruhu,
po přástkách a milém v poli druhu,
po zeleném v lese tichém koutu,
po dvou mladých srdcí sladkém poutu

Ţchyně a nevěsta.

Jedna cesta z lesa, druhá z města;
jednou vlčice šla, druhou testa;
po té cestě v přenešťastnou chvíli
se mnou z domu beránek šel bílý;
vlčice se do beránka dala,
mě zlá testa za děvku si vzala.

Nehospodář.

Ňadra plesa zlou jsou bouří jata...
chraň labuti, něžná labuťata,
nežli odnese je vody příval;
matičko, chraň stepilé své dcery,
než jak ostříž, nebo vlk snad šerý,
hoch ji odnese, jenž u vás býval
z večera, leč v krčmě při kahanu
celé noci při pěnivém džbánu.

Doma nejlépe.

Aj, ty lesklá štičko v rybek roji,
chceš-li býti milou družkou mojí?
V moři jsi, kde nástrahy ti hrozí,
pojď, mě řekou švarná loďka vozí!
Natáhnem té loďky bílá vesla,
by nás kolébavě dále nesla,
pěkně kolíbavě a přec tiše
k břehu až, kde milého je chýše...

Vidíš, jej? Hleď, už nám k domku všade
po blátivém břehu lávky klade,
a přec váhám, proč, když cíl tak blízký?
Ach já rodné vzpomínám si vísky!
duše moje bojí se a teskne;
bláto vísky stříbrně se leskne
víc než bílý peníz právě nový...
Slzou vlnkou lávky ženichovy.

Pijan.

Sem a tam si pijan plete cestu,
propilť ječmen s kopou kloubů lenu:
„Koho vyhlídnout mám za nevěstu?
koho vyhlídnout mám za svou ženu?“
dí sám k sobě, klopě zpitou hlavu.
„O květu vím u mlýnského splavu;
ej, jak bílá kytička ta voní!
Vejdu k mlynářovi, řeknu o ni.“
Nechce kytička však, hlavu kloní,
z mladých ňader zlatým srdcem zvoní:
„Než bych pijanovou ženou byla,
raděj v splavu bych se utopila.“

Necitelný.

Kveť, ruzičko, každým jarem novým,
kveť a kryj se za trnitým křovím,
aby nerval srdce ti a hlavy
v zástění tom mrazný sever dravý!

Sestro, duše tvá též k ružím patří,
zkvítni mile v úkrytu svých bratří,
aby neporval tvé něžné krásy
ženich, jenž se o tvou ruku hlásí,
ženich hrubý citem, tvrdší věru,
nežli mrazný vichr od severu.

Nevděčný.

Nehodného dostala jsem muže;
prohýřil mé srdce jak své zrní;
čekala jsem v lásce plné růže,
dostala jsem hrotnaté jen trní!

Nešťastnou jsem u něho se stala;
hýřil, nedbal; práci na mne skládal,
čím víc slunce z očí jsem mu dala,
tím víc vláhy později z nich žádal.

Zle s mé matky zetěm, s bratrů svatem!
Bez slz hlavy k spánku nepoložím;
já své duše ovila ho zlatem,
on jen trním ovil mě a hložím.

Růže domova.

Ach, muj život panenský byl jiný.
než mě osud zahnal do ciziny;
čekám stále, čekám s jara k letu,
nikde zeleně však, nikde květu!

Kdyby rodný kraj muj slunný, smavý
nebyl těžší nežli šátek hlavy,
věru bych se vrátila v tu chvíli
k rodné chatě pro kus země milý.

Pro ten klenot, pod horou jenž leží,
stále ozářený, stále svěží,
pro zahrádku, růžemi jež zkvétá,
vždyť po růžích v cizině je veta.

Nesoucitný.

Vdala jsem se, smutně jsem se vdala,
nevím, kam bych k spánku hlavy dala,
na kámen už kladla jsem ho v poli,
šedý kámen tlačil, hlava bolí.

A přec na kámen radš dám ji znova,
než na tvrdá ňadra ženichova;
tvrdý kámen hlava noc jen cítí,
tvrdé srdce všecko živobytí.

Tchyně a matka.

Jedna cesta vzhůru, dolů druhá;
dolů cesta snadná, vzhůru tuhá,
nahoře zlá tchyně jedovatá,
dole drahá matička má zlatá.

Jedovatá tchyně mstivá, zlá je,
samým černým trním obrostlá je,
samým černým trním, samým hložím,
té na srdce hlavy nepoložím.

Matička má v údolí se hostí
plna vůně, plna líbeznosti,
když mé srdce k jejímu se druží,
ovije mě květem bílých růží.

Přání novomanželů.

Když se luhem pestré květy střely,
otec s matkou různým přáním mřeli;
otec chtěl, by na jeho až dvoře
s rodným dárkem vrána zakrákoře.
do kolébky oráče jim dala,
jenž by o pole dbal, pluh i koně;
matka dcerku chtěla, aby pro ně
přízi střádala a plátna tkala.

Zamilovaní.

I.

Na vysoké tyči jaře smělý
jede chmel.
„Kam pak jedeš, pyšný pane chmeli?“
Kam bych jel?
Vzhůru k slunci, viděti-li není
v dálných polích moje potěšení:
ječmenovo zrno zlatých vlasů
smát se na mne z moře bílých klasů.

II.

Sil jsem ječmen na pahorku dole,
aby chmel mi nezřel na to pole,
šelma chmel však nalezl si tyčku,
vyšplhal jak kejklíř do vršíčku,
rozhlídl se hrdě po okolí,
viděl, co jsem skrýt chtěl dole v poli.
a teď stále na zrno mi kývá...
nuže: ať se vezmou, co mi zbývá?

Hrdopýšek.

Hrd jsi, vypínáš se, milý chmeli,
že máš vonnou sílu v jemném peli;
kroť se ve svém ruchu odvážlivém,
vždyť teprve s ječmenem jsi pivem.

Obezřelý.

Len na poli vyrostl mi plavý,
šel jsem mimo, sňal jsem čapku s hlavy:
„Dobré jitro“, děl jsem lnu se klaně,
„dobré jitro, chraň tě ruka Páně!“

Proč bych nezdravil ho řečí prostou?
Kmentové v něm košile mi rostou;
v símě změní se mi květy zdobné,
a to símě na propití v drobné.

Změna.

Tichá, klidná síňka naše byla,
leč, co se nám dcerka narodila,
všecko pojednou se proměnilo,
jako by tu tisíc dětí bylo.

Tisíc dětí, tisíc drobných líček,
tisíc kolíbavých kolíbiček,
z kterých každou z rána do večera
ošetřuje matka tisícerá.

A z těch jak by každé v síňce šeré
tlouklo v ňadrech srdce tisíceré,
každé nejmíň písní o tisíci...
nevím jinak svou vám radost říci.

Hospodář.

Klas jsem našel v cestě odvrhnutý,
dal jsem za klobouk si klas ten žlutý;
prostičká to věru byla zdoba;
měl jsem ji, až setby přišla doba,
odhodit jsem chtěl už, co z ní zbylo.
tu se z klasu zrnko vydrobilo;
vložil jsem je do zkypřelé prsti,
v čas pět klasů měl jsem z něho v hrsti;
sil jsem zas a krátkém po tříletí
živil klas ten ženu, mě i děti.

III.

SIROBA A SMRT.

Siroty.

Slunce hasne, den se valem stmívá,
kdo že to tak smutně v polích zpívá,
že kdo slyší, náhle hlavu kloní,
až cit v duši rozkvétá a voní.

Siré děti; z poklizených lánů
klasů zbytky od večera k ránu
hledají si shrbenými těly,
aby v zimě sousto k žití měly.

Žitná zrna rozmílají samy
na chléb nekysaný s otrubami;
místo soli slzy v těsto tekou,
na ohníku z chvoje si ho pekou.

Hvězdná noc, jež láskou světu vlade,
sdílně ruce na hlavy jim klade
a za jejich z duše jdoucí pění
zářivé jim dává políbení.

V klín je vine plna družné lásky,
měsíčné jim snáší sny a zkázky,
snít jim dává prozářené zvěsti
o slunci a radosti a štěstí.

Družka kukavice.

Kukej, kukavice, družko drahá,
obě pozbyly jsme svého blaha,
obě ondy šťastnými jsme byly,
teď se na nás lidé zamračili.

Zamračili, rozhněvali tuze
tobě k naříkání, mně až k hrůze;
březinku ti vykáceli v chlomku,
mně matičku v rakvi vzali z domku.

Kukej, kukavice, družko drahá,
obě pozbyly jsme svého blaha,
oběma v hruď bolest slzy lila;
ty jen mně a já jen tobě zbyla. —

Slzná vláha.

Z potoku, jenž rodné luhy pojí,
vznášejí se z rána mlhy šedé,
jak holubi u velikém roji,
do dálky jež dálné touha vede.

Ale nejsou holubi to siví,
ani mlhy nesoucí se v nivy,
slzy jsou, jež nebe v roušky stáčí,
slzy dětí, po matce jež pláčí.

Po matičce v hrobě za horami,
ony bez ní v cizině jsou, samy,
jen ty v mlhy přešlé slzné stesky
v dálku letí na hřbitůvek veský.

Na hrob její do trávy by klesly,
aby s jara chudobky v ní zkvetly:
kvítí nepěstěné, kvítí chudé,
s žíhanými lístky krve rudé.

Touha po matce.

Velké, boží slunce, všeho těcha,
v zlatě vstává, v zlatě nebem spěchá;
velké, boží slunce, kam že pílí?
Krásné slunce, zastav se jen chvíli,
zastav se jen chvíli zlatou nohou,
neopouštěj mě tu přeubohou!

Dál šlo slunce v modrém nebes týnu,
nechalo mě smutnou státi v stínu;
kéž by máti má se z hrobu zvedla,
by jak ondy do sadu mě vedla,
kde zář slunce k nám se všecka slétla
a má duše i má líčka kvetla.

Postuj, slunce boží, prosím znova,
slyš mých teskných přání vroucí slova,
při večerních zvonu smutném pění
nes mé zlaté matce pozdravení,
zlíbej hrob i srdce její v hrobě...
ach, my obě, obě chceme k sobě!

Sirotek na službě.

Sirotek jsem, bez pomoci hynu,
ze všeho a na všem nesu vinu,
za lidi i za milého Boha:
z úpalného parna, z deště mnoha,
z chudé vlny vychrtlého bravu,
z množství ponrav, z vrabců lačných davu,
z vlhké zimy, studeného máje,
z neúrody štěpnic; z chudé stáje,
z hluchých klasů, nevlačného lenu,
z vyhnilého nad chalupou klenu,
z vyschlých zrn, z nichž nic se nenaměří,
z hus a kachen ztraceného peří,
z mála kvočen, z jalového skotu,
z macešiných snů a mdlob a potu. —
a jak příboj z protrhlého splavu
kletěl proud se valí na mou hlavu,
kterou — než mi na věky je vzali —
otec s matkou sladce líbávali.

Siré děvče.

Vstaňte, tatíčku můj, vstaňte, máti,
přišla jsem k vám na hrob žalovati;
v pažit jeho pramen slz jsem vlila;
zle pěstounka, zle mi učinila!
K jabloni mě v širém poli hnala,
abych výhonků z ní nařezala,
hebkých, svižných jednoročních prutů
sama na sebe, ach, za pokutu
na sirotu, kterou nikdo nezná,
jen ta v poli stará jabloň mezná.

Šla jsem, jak zlé pěstounce se chtělo,
na jabloně kmen jsem dala čelo,
kolem těla vroucně jsem ji jala,
slzami ji teskně zalívala;
ona pak mě za slz horké slety
zasypala bohatými květy,
krvavými květy sladké vůně . . .
Nejste vy to, po níž srdce stůně?
nejste vy to, po níž srdce bolí,
matičko má drahá v širém poli?

Prosba k slunci.

Slunečko mé, víš-li, proč tě hledám?
U tebe jak u matičky sedám;
mile mi tvá láska v srdce září,
tebou růžičky mi kvetou v tváři.

Plno teploty jsi, plno zlata
jako matičky mé duše svatá;
ze slz diamanty v líčku tvoříš,
usmíváš se — ale nehovoříš!

Nehovoříš jako ona prve;
zhasl živý oheň její krve;
tvůj co den se rumění a nití...
probuď ji, vrať oběma nám žití!

Probuď ji a šťastny učiň obě;
jenom my dvě hodíme se k sobě;
bez ní smutna vstříc jdu samým bědám...
Slunečko mé, proto tebe hledám!

Neúprosní.

Černá země, slunce zlatoskvělé
největší jsou moji nepřátelé;
otci slunce v tvář se neusmívá,
černá země matičku mi skrývá.

Marně vzdech můj zlaté slunce prosí,
marně slza černou zemi rosí;
slunce nechce otci v líce shlédnout,
země nechce s matičky se zvednout.

Bratr ochránce.

Nemám polí, nemám luk ni chaty,
ty's jen zbyl mi, bratříčku muj zlatý,
leč i tebe na vojnu mi vzali;
osiřím tu s bolestmi a žaly.

Z ňader mých však krve nevystřebou,
sednu na koníčka, dám se s tebou,
nechať deštěm, nechať prachu mraky,
a kde usneš, usnu klidně taky!

Přivážeš-li koně v poli k stromu,
přivážu já svého ještě k tomu;
kam pověsíš palaš z levé strany,
tam dám věneček svůj do ochrany.

Ztracený otec.

K mému trápení a k mému hoři
tatíčka jsem ztratil někde v moři,
křížem krážem v lodích jsem se vezl,
ale tatíčka jsem nenalezl.

A tu jednou večer v letní dobu
šel jsem mimo pole bílých bobů,
ty mou duši přepodivně jaly;
bujně přímo do výše se pjaly.

S vlastním nitrem na ráz jsem se radil:
Jak pak, abys zvláště bob si vsadil?
A hned vzal jsem jeden prostý vady
a nes' jsem jej k růžím do zahrady.

Pěkně vzešel mi a velmi ranně;
rost' a rost' a rost' až k nebes bráně,
švarně rozvětven se v slunci koupal...
a já po něm do nebe jsem stoupal.

Vešel jsem ... Tu u zlatého stolu
zřel jsem Boha Syna na prestolu,
sladké písně na zlaté hrál lyře
a zář z něho dále šla a šíře.

„Bůh Tě pozdrav, nebes jasný synu,"
zkroušen dím a hlavu k zemi kynu,
„hledám tatíčka již drahné časy;
nevíš, pane, kde ho najdu asi?"

Usmál se syn boží milostivě,
k moře dálné ukazuje nivě:
„Viz, v tom drobném písku na pobřeží,
jako v zlatě tatíček tvůj leží.

Leží, odpočívá s mírem v hrudi,
ani divá bouř ho neprobudí,
leč mou lyrou, životem jež zvučí,
padnete si někdy do náručí."

Marnotratná.

Jak z Vesnina klínu slunné vnady,
květ se rojil z chrámu děvčat mladý;
všecky s slunným zrakem, růžným rtíkem,
a já přec jsem poznal okamžikem
ve všem roji děvče osiřelé
po dvou očích, jako z krve vřelé,
po šátečku, který v ruce neslo;
vždyť do něho na sta perel kleslo.
Tisíce než perel takto zmaří,
k jejímu si zajdu hospodáři,
za ženu ji pěkně budu prosit,
půjde-li, pak nesmí perel rosit;
zlíbám jí je s líce v každém trudu,
nad bohatce bohatějším budu.

IV.

RŮZNÉ PRAVDY.

Kůň nekrmený.

Ztuhlou zemi nebe neskropilo,
málo sena, málo ovsa bylo;
nekrmený komoň rže a řehce,
do chomoutu pod opratě nechce.

Nemá-liž kůň nekrmený ržáti,
chceš-li do díla ho zapřáhati?
V předu v kamenitou pudu šlapá,
za sebou má pluh a s bičem chlapa!

Malomocná pomsta.

Králíka si tatíček můj choval;
králík ztyl a po světnici cupal,
pak, když s otcem záhy nestoloval,
netrpěliv vztyčil se a dupal.

Zlostný králík; zloby jal ho nával,
tlapkou ondy tatíčka mi ranil,
byl bych nehodu tu oplakával,
ale nemohl jsem; smích mi bránil!

Lépe na poli než na moři.

Bez klasů nač moře brázdit holé?
lépe orat otecké jest pole,
na moři bouř divě loďkou kývá,
na poli pluh hvízdá si a zpívá;
v moři rostou vln šedivé vlasy,
v brázdách polí bují plné klasy,
a z těch klasů zlato v kapsy padá —
dbej oteckých polí, chaso mladá.

Modní synek.

Což byl táta! Já jsem táty větší;
co jsem zdědil, nic mi neprospívá,
o časech jen ledabylých svědčí
co mi po něm haraburdím zbývá.

Tátův kožich z drahé sobolice
velký byl, nepadl mi dosti,
sedl tátovy jsem do židlice,
pranic nezískal jsem na chytrosti.

Přenáhlený.

Smutně potok batolí se v poli...
Pověz, potoku, přec, co tě bolí?
proč pak leniva je tvoje chůze?
zda ti oblázek je těžký tuze,
jejž tak namáhavě ssebou vlečeš,
že se sotva neseš, sotva tečeš?

Ne, ten oblázek mi nepřekáží;
spěchá za mnou, když ho peřej vlaží,
ale ondy v přenáhleném toku
v tůni jsem se octl v divém skoku,
z té, jak toužím, tak hned neuteku;
uvázl jsem, teď se sotva vleku.

Nerovné přátelství.

Vlk a koza slíbili si v hati,
do smrti že k sobě budou státi;
to se večer stalo, v ranní chvíli
z celé kozy pařátky jen zbyly;
vlk své družné pamětliv jsa krásky
sežral celou; toť se ví, že z lásky. —

Stálý opak.

Za poledne prozářené chvíle
stínu hledá, stařec hlavu chýle;
mile chládek líbá ho a blaží,
na hlavu když sluníčko mu praží;
a přec vím, že věčný chládek hrobu
za slunéčka dal by věčnou dobu,
jako ti, kdož jaří jsou a mladí...
Život stálým opakem nás vnadí.

Smrt.

Smrt je naší vůdkyní i paní,
líbá, uspává nás bez ustání,
večer s námi k hlučným hodům kráčí,
ráno oči do důlků nám tlačí.

Přání.

K blaženému štěstí všeho žití
tolik asi přál bych sobě míti:
Nemusit své milé oplakávat,
o nic prosit, chudším štědře dávat,
volně žíti v světě bez otroků
a smrt klidně povždy míti v oku.

Nejtěžší umírání.

Nejlépe jest umírati v mládí,
než nás život oklame a zradí,
nebo v stáří, když vše kol se mračí,
ale nejtíž k hrobu se to kráčí
v květu síly; když — to žal všech tužší —
opustit nám nejvíc milých duší.

Umínčná země.

Nechť všech sporů bedlivě se straníš,
přece jim se nijak neubráníš;
se mnou, jenž si s každým míru žádá,
každý den se kousek země hádá;
chtěl jsem ho již zlatem uplatiti,
ale nechce, mě, jen mě chce míti!

Veselí dědicové.

S hudbou se mnou družina má vjela
na sad rozložitý u kostela,
v temnou síňku jít mě přinutili,
ruče domů jeli, víno pili;
koně ržáli, dědici se smáli,
mě tam samotného zanechali.

OBSAH.

I. PÍSEŇ A PŘÍRODA.

	Str.
Ožívlé písně	11
Písně	12
Unylá	14
Vděčná zpěvačka	15
Střídání	16
Jarní orba	17
Rychlá jízda	18
Lípa	19
Jitro	20
Bohaté slunce	21
Nevěrný milý	22
Zoře	23
Ochránkyně	24
Zamilovaný	25
Domluva břízy	26
Každému, co mu patří	27

II. LÁSKA A ŽIVOT.

Parádnice	31
Kouzla panenství	32
Čarovná jabloň	33
Skryté chování	34
Ptáče v srdci	35
Opatrný bratr	36
Babiččin dárek	37
Babiččiny sny	38
Novověké milování	39
Bílé růže, rudý mák	41
Mládenec a vdovec	42
Včela poselkyně	43

Str.

Něco za něco 44
Lapený 45
Krušinka 46
Na cestě za milou 48
Důstojný výstroj 49
Švarná vdova 50
Opozděný 51
Odbytý 52
Žal pro milého 53
Domluva z hrobu 54
Opatrný bratr 56
Rákos a leknín 57
Jistý chléb 58
Vyvolená 59
Dobře opatřený 61
Švarná nevěsta 62
Třasolka 63
Neblaze vypočítavý 64
Všude omyl 65
Nevěsta a žena 66
Vzájemnost 67
Poklad po babičce 68
Odjezd z domova 69
Kouzelná noc 70
V cizině 71
Touha po domově 72
Tchyně a nevěsta 73
Nehospodář 74
Doma nejlépe 75
Pijan 76
Necitelný 77
Nevděčný 78
Růže domova 79
Nesoucitný 80
Tchyně a matka 81
Přání novomanželů 82
Zamilovaní 83
Hrdopýšek 84
Obezřelý 86
Změna 87
Hospodář 88

III. SIROBA A SMRT.

Siroty 91
Družka kukavice 93
Slzná vláha 94
Touha po matce 95

Str.
Sirotek na službě 97
Siré děvče 98
Prosba k slunci 99
Neúprosní 100
Bratr ochránce 101
Ztracený otec 102
Marnotratná 104

IV. RŮZNÉ PRAVDY.

Kůň nekrmený 107
Malomocná pomsta 108
Lépe na poli než na moři 109
Modní synek 110
Přenáhlený 111
Nerovné přátelství 112
Stálý opak 113
Smrt 114
Přání 115
Nejtěžší umírání 116
Umněná země 117
Veselí dědicové 118

ELEGANTNÍ VYDÁNÍ 8" PŮV. SBÍREK BÁSNICKÝCH.

Dörfl,	Ballady starší a nové . . .	50 kr.
—	Na Křivoklátě	20 »
Jesenská,	S vlaštovkami	50 »
	skvostně váz. zl.	1·— »
Kallus,	Kresby a písně	30 »
Kaminský,	Den štěstí	50 »
—	Motivy ze Sychrova	50 »
—	Zlomky románů	50 »
—	Doma a jinde	50 »
Klášterský,	Živým i mrtvým	40 »
	skvostně váz. zl.	1·— »
Kuchař,	Cestou životem	30 »
	Chýžka	20 »
Kvapil Jar.,	Padající hvězdy	60 »
Machar,	Jarní sonety	24 »
	Letní sonety	40 »
—	Podzimní sonety	24 »
—	Zimní sonety	40 »
Mokrý,	Jasem a šerem	50 »
Sládek,	Směska	40 »
	skvostně váz.	90 »
	Starosvětské písničky	40 »
	skvostně váz.	90 »
—	Selské písně a české znělky . .	30 »
	skvostně váz.	90 »
Sova,	Květy intimních nálad . . .	40 »
—	Soucit i vzdor	50 »
Škampa,	Venku a doma	80 »
Vrchlický,	E morta	50 »
	skvostně váz. zl.	1·10 »
—	Hlasy v poušti	20 »
—	Sny o štěstí	60 »
	skvostně váz. zl.	1·40 »

Na skladě v každém knihkupectví.

Nakladatelství J. Otty v Praze,

Karlovo nám. č. 34 n.

SPISY AD. HEYDUKA.

I. **Nové cigánské melodie.** S podob. básníka. 111 str. m. 8°. Cena 50 kr., skv. váz. zl. 1·30.
II. **Ptačí motivy.** Cyklus I.—IV. Cena 96 kr., skv. váz. 1 zl. 76 kr.
III. **Sekerník.** Román veršem z Povltaví. Cena 1 zl. 10 kr., skv. váz. 1 zl. 90 kr.
IV. **Cymbál a husle.** Cyklus I.—III. Cena zl. 1·80, skv. váz. ve 3 svazcích 4 zl. 20 kr.
V. **Tři zkazky.** (Braček-ptáček. Záměny. Sudice.) 40 kr., skv. váz. 1 zl. 20 kr.
VI. **Dřevorubec.** Kresba ze Šumavy. 72 kr., skv. váz. 1 zl. 52 kr.
VII. **Milota.** Báseň lyr.-ep. 36 kr., skv. váz. zl 1·16.
VIII. **Básně z r. 1865.** I. sv. 50 kr., skv. váz. zl. 1·30.
IX. **Básně z r. 1865.** II. svazek. Za 50 kr.
X. **Zpěvy pošumavského dudáka.** I. Písně. 45 kr.
XI. **Zpěvy pošumavského dudáka.** II. Zvěsti. 40 kr.
XII. **Zpěvy pošumavského dudáka.** III. Děje 40 kr.
XIII. **Dumy a dojmy.** Za 40 kr., skv. váz. zl. 1·20.
XIV. **Za dlouhých večerů.** Za 36 kr., skv. váz. zl. 1·16.
XV. **Rosa a jíní.** Za 50 kr., skv. váz. zl 1·30.
XVI. **Na černé hodince.** Za 40 kr., skv. váz. zl. 1·20.
XVII **Parnasie.** Za 40 kr., skv. váz. zl. 1·20.
XVIII. **V zášeru minulosti.** Za 60 kr., skv. váz. zl 1·40.
XIX. **V polích.** Za 60 kr., skv. váz. zl. 1·40.
XX. **Pod Vítkovým kamenem.** 48 kr., váz. zl. 1·28.
XXI. **Černé růže.** Za 40 kr., skv. váz. zl. 1·20.
XXII. **V zátiší.** Za 50 kr., skv. váz. zl. 1·30.

— Pokračování vychází. —

Spisy Ad. Heyduka vycházejí v sešitech po 12 kr. poštou 13 kr. Předplatné na 10 seš. poštou 1 zl. 30 kr., při hromadném odbírání nejméně 10 sešitů se zásilky frankují.

NA POTULKÁCH. Básně. Illustr. Václav Jansa a E. Boháč. 120 str. v. 8° elegantní úpravy. Za 1 zl. 40 kr., skv. váz. 2 zl. 60 kr.

— Veškera tato díla jsou na skladě v každém knihkupectví. —

Nakladatelství J. Otty v Praze.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PG
5038
H48
1900
sv.23

Heyduk, Adolf
Spisy

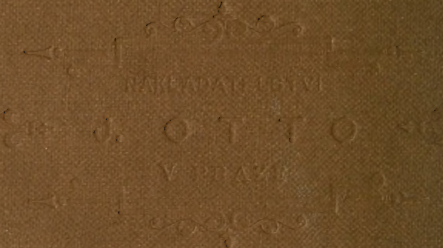

NAKLADATELSTVÍ

J. OTTO

V PRAZE

JOS. PFEIFFER, PRAHA 1190-II.
TOVÁRNA NA ZBOŽÍ KNIHÁRSKÉ